

Bereeshit – Genesis 1:1 – 6:8

Aliyah 3 – Genesis 2:20 – 3:21

We beginnen de **derde cyclus** van Thora uitleggingen met het woordje **Wayiqra'**. Dat is immers het eerste woord van Genesis 2:20. Dit is ook de naam van het boek Leviticus, dat in het Hebreeuws *Wayiqra'* heet. *Wayiqra'* is het **derde boek** van de Thora. Het thema van dit derde boek is dat God en mensen intiem worden met elkaar. God en mensen ontmoeten elkaar in de Tent van de Ontmoeting. De derde cyclus heeft verder met de **derde scheppingsdag** te maken, want de scheppingsdagen zijn als basispatroon voor de Thora gegeven. Op de derde dag begint de aarde gewas en vruchten voort te brengen. We kunnen in de derde cyclus dus lessen verwachten over **intimiteit en vruchtbaarheid**.

Laten we maar van wal steken. We zien deze beide thema's meteen met kracht naar voren komen in de derde *aliyah* van *Bereeshit*. We komen deze thema's op het spoor wanneer we ons afvragen wat nu precies **de zonde van Adam en Eva** was. Adam en Eva aten van de verboden vrucht, maar wat zit daar geestelijk nu achter? Gaat het om rebellie, hebzucht, vraatzucht, trots of om nog iets anders...?

Als we Genesis 2 en 3 goed bekijken, dan zien we levensgroot het thema **seksualiteit** en **voortplanting** naar voren komen. Er zijn veel aanwijzingen te vinden dat de zonde van Adam en Eva met seksualiteit te maken had. Laten we hierop inzoomen:

In Genesis 2:17 vinden we het verbod om te eten van de Boom van Kennis van goed en kwaad. In Genesis 3 lezen we hoe Adam en Eva verleid werden om toch van deze boom te eten. Maar daar midden tussenin vinden we een stuk over hoe God seksualiteit en voortplanting in de Hof van Eden had bedoeld:

Genesis 2:18-25 staat in schril contrast met de gevolgen van de zondeval. Het vormt daar een tegengesteld paar mee. Genesis 2:18-25 en Genesis 3 horen bij elkaar als dag en nacht. In Genesis 2:18-25 zien we dat God Adam in een **diepe slaap** laat vallen. Dan neemt God één van de zijden (*tsela'* kan 'rib' betekenen, maar ook '**zijde**') van Adam en maakt daar zijn bruid Eva van. *God geeft het zijn beminden als in de slaap*, zoals Psalm 127:2 het zegt. God maakt Eva, terwijl Adam diep in slaap is. Hij draagt daar zelf niets aan bij. Adam noemt zijn vrouw vervolgens **Ishah**, omdat zij uit de man genomen is. Ook staat er dan dat een man zijn vader en moeder zal verlaten en zich aan zijn vrouw zal hechten en zij **één vlees zullen zijn**. De vrouw is namelijk uit de man genomen. Zij is al vlees van zijn vlees. Vervolgens staat er dat Adam en Eva beiden **naakt waren** en zich **niet schaamden** voor elkaar. Dit is hoe God het bedoeld had.

En dan komen we bij Genesis 3. Meteen komen we in een Hebreeuws woordspel terecht. Het Hebreeuwse woordje **aroem** betekent namelijk zowel '**sluw**' als '**naakt**'. In Genesis 3:1 staat dus geschreven: *De slang was sluw/naakt, meer dan alle dieren van het veld*. We kunnen ons iets voorstellen bij de naaktheid van de slang. Slangen zijn nogal glibberige beesten...

Nadat Adam en Eva gegeten hebben van de boom, staat er geschreven dat hun ogen geopend werden en dat zij wisten dat zij **zelf sluw/naakt waren**. Zij begonnen zichzelf te zien zoals de slang en zij schaamden zich diep. Hun naaktheid waarvoor zij zich nooit hadden geschaamd, werd nu een **bron van schaamte**. Deze naaktheid werd namelijk met sluwheid of listigheid verbonden. Het gaat hier over gedachten van seksuele misleiding en perversie, die de gedachten van Adam en Eva waren binnen gekomen.

Het woordspel gaat nog verder, want *aroem* lijkt enorm veel op **aroer**, wat 'vervloekt' betekent. De naaktheid of sluwheid van de slang leidde tot de beschamende en sluwe naaktheid van Adam en Eva en dit leidde tot de vloek. De **slang** werd vervloekt, de **zwangerschap** en de **bevalling** werden vervloekt en het **gewas** van de aarde werd vervloekt. Al deze dingen hebben met seksualiteit, vruchtbaarheid en voortplanting te maken. Daar rustte de vloek op, omdat de overtreding daar ook mee te maken had.

Wat had het **eten van de vrucht** dan met **seksualiteit** te maken? Wel, in het Oosterse denken werden tuinen en vruchten direct verbonden aan seksualiteit. Het eten van vruchten uit de tuin was een veelgebruikt beeld voor het hebben van seksuele omgang. We kunnen dit uitgebreid lezen in het boek Hooglied. Verder is het opvallend dat Eva het verbod van God anders aanhaalt, dan God het gaf. God had gezegd dat Adam en Eva niet van de boom mochten eten, maar Eva heeft het in vers 3:3 over 'aanraken'. Het eten van een vrucht stond symbool voor de seksuele aanraking in die dagen.

Verder wordt er over **begeerte** gesproken in vers 6. De boom wekte lust en begeerte op om ervan te eten. Dat staat hier heel nadrukkelijk vermeld. En wat maakte deze boom nu zo aantrekkelijk? Wel, het eten van de boom zou ervoor zorgen dat Adam en Eva **goed en kwaad zouden kennen**. Nu is het Hebreeuwse woordje voor 'kennen' *jada*. Dit is een intiem woord, wat ook voor **seksuele omgang** gebruikt wordt in de Bijbel. In de oude Staten Vertaling staat er bijvoorbeeld in Genesis 4:1 *En Adam bekende (jada) Eva, zijn huisvrouw; en zij werd zwanger... Jada* is dus een intiem of seksueel kennen. De belofte van de Boom van Kennis is dus dat je een intiem of seksueel kennen zult beleven van het goede en het kwade. Dit betekent: je zult vanaf dat moment niet alleen de goede seksualiteit kennen, maar ook de **perverse en slechte seksualiteit**. Geen wonder dat Adam en Eva zich vanaf dat moment schaamden voor hun naaktheid. Naaktheid had een risico en bij smaak gekregen. Ze voelden zich zeer onveilig vanaf dat moment.

Seksualiteit en voortplanting waren in principe goed gemaakt en bedoeld door God. Door de zondeval kwam hier echter veel **slechtheid en narigheid** bij kijken. Satan vulde de wereld met ritueel misbruik, overspel, lust zonder liefde, onreinheid, verkrachting, etc. Ook nam de pijn van de zwangerschap en bevalling enorm toe. Het werd niet meer *als in de slaap* gegeven. Verder staat er dat de **begeerte van de vrouw** naar de man uit zal gaan en de man over haar zal heersen. De zondeval bracht dus ongezonde begeerte, afhankelijkheid en ongelijkwaardige relaties. Verder kreeg Eva een nieuwe naam, **Chawah**, omdat ze de moeder van al het leven werd. Dit gebeurde pas na de zondeval. Eerder vermeldde haar naam dat zij uit Adam genomen was, nu vermeldde haar naam dat zij met smart zou baren en nageslacht voort zou brengen. De focus verschoof van Gods scheppende werk naar de menselijke en pijnlijke weg van nageslacht voortbrengen. Niet langer staat het vlees van mijn vlees centraal, maar het **stof tot stof**.

Er is nog een opvallend punt in onze *aliyah*, want in vers 15 wordt over het **zaad van de slang** gesproken. De slang wordt in Openbaring 20:2 echter geïdentificeerd met satan. En satan is een gevallen engel. De slang in de hof was dus een gevallen engel, namelijk satan. Maar engelen planten zich in principe niet voort. Wat is dan het zaad van de slang?

We kunnen dit natuurlijk **vergeestelijken**, maar het zaad van de vrouw in vers 15 gaat wél over letterlijke nakomelingen (of een letterlijke Nakomeling). Het zou dus wat onlogisch zijn om het zaad van satan dan ineens geestelijk op te vatten. Ik denk dat we de oplossing meer moeten zoeken in de richting van Genesis 6:2 waar staat geschreven: *dat Gods zonen de dochters van de mensen zagen dat zij mooi waren, en zij namen zich vrouwen uit allen die zij uitgekozen hadden*. In dit vers wordt gesproken over de **seksuele omgang van engelen met mensen**. Hieruit werden volgens vers 4 de reuzen geboren. We kunnen uitgebreider hierover lezen in de Henoch geschriften. Hoewel God het niet bedoeld had voor engelen om zich voort te planten, konden de gevallen engelen zich blijkbaar wel voortplanten door seksuele omgang met vrouwen op aarde te zoeken.

Dit opent de mogelijkheid voor de uitleg dat satan seksuele omgang met Eva (en Adam) gehad heeft in de Hof van Eden. We kunnen dit niet hardmaken vanuit Genesis 3. Wel geeft Genesis duidelijke hint dat de overtreding van Adam en Eva met perverse seksualiteit te maken heeft gehad. Dit wordt ook bevestigd in de **herschepingsverhalen** van Noach en Lot, waarin naaktheid en seksualiteit opnieuw een rol spelen. Lees hiervoor Genesis 9:18-29 en Genesis 19:30-38...

Ik heb mij altijd afgevraagd waarom Adam en Eva niet van de Boom van Kennis van goed en kwaad mochten eten. Kennis van wat goed en kwaad is, is toch juist goed en belangrijk om de juiste keuzes te kunnen maken? Maar in het licht van het voorgaande wordt het allemaal logischer. Adam en Eva **wisten allang** wat goed en kwaad was, want God had hen verboden van de Boom van Kennis te eten. Zij wisten dus te onderscheiden tussen goed en kwaad. Daar is niets mis mee. Maar de Kennis van goed en kwaad die de Boom Adam en Eva aanreikte, was een intieme of seksuele kennis. Je zou het haast kunnen vertalen met de **Boom van de Ervaring van goed en kwaad**. Adam en Eva ervoeren de verdorven kant van seksualiteit door satans actie en de schaamte volgde. Vanaf dat moment waren ze **hun onschuld kwijt**. Ze zouden nooit meer op dezelfde manier naar seksualiteit kunnen kijken en dat nooit meer op Gods bedoelde wijze kunnen genieten.

Bijzonder is Gods oplossing voor de naaktheid van Adam en Eva. In Genesis 3:21 staat dat God voor hen kleding van huid maakte. Vaak wordt aangenomen dat dit dierenhuiden waren, maar het kan ook op de **menselijke huid** slaan. God overdekte Adam en Eva met huid, na de zondeval. Het is aannemelijk dat Adam en Eva er voor de zondeval heel anders uit hebben gezien. Waarschijnlijk waren zij toen **bekleed met licht**. De mens is namelijk naar Gods beeld geschapen en God is gekleed in een mantel van licht volgens Psalm 104:2. We zien deze lichtmantel weer terug bij Mozes' glanzende gelaat en de verheerlijking op de berg en het feit dat wij straks zullen stralen als de sterren (vgl. Daniël 12:3). Wij zullen dan zijn **als de engelen in de hemel** (die niet trouwen!) (Mattheüs 22:30). Ook is er een Hebreeuws woordspel met de woorden voor 'huid' en 'licht'. Deze woorden zijn nagenoeg identiek en worden precies hetzelfde uitgesproken.¹

¹ Zie Strijker, J. (2014). *Hebreeuws 'in Zes Dagen'*, p. 111.

De **mens** onderging dus een behoorlijke **gedaanteverandering**. Van een hemelse gestalte die op de engelen leek, werd hij slechts een stoffelijk mens, dat tot stof zou vergaan. Hiermee veranderde ook de seksualiteit en voortplanting. Maar ook **satan** zelf onderging een grote gedaanteverandering. De vloek van de zondeval was dat hij op zijn buik door het stof moest gaan. Ook hij werd van zijn heerlijke engelengestalte ontdaan en ook hij werd tot het stof veroordeeld.

Het is goed om hier nog iets uitgebreider bij stil te staan. Satan had namelijk de heerlijke gestalten van een **cherub** en **seraf**. Soms verscheen hij in de hemel als cherub en andere keren als seraf. Deze wezens waren namelijk één volgens de beschrijving in Openbaring 4:7-8. De cherubs hadden de gezichten van een leeuw, mens, adelaar en rund. De serafs hadden de gestalte van een vurige, vliegende slang.

Dit laatste leren we uit de geschiedenis van de **vurige slangen** in de woestijn. We kunnen dit lezen in Numeri 21. God zond **serafim negasjiem** ('vurige slangen' of 'slangen serafs') onder het volk. Nu branden slangen gewoonlijk niet. Het gaat hier om seraf engelen, die Gods oordeel voltrokken. Er zijn ook archeologische vondsten gedaan waarop deze brandende slangen engelen afgebeeld staan. Deze serafs vlogen gewoonlijk rond Gods Troon om Hem te aanbidden. In Numeri 21 gaat het waarschijnlijk om **gevallen seraf engelen**. Satan is daar de belangrijkste van.

Maar God zond deze vurige slangen toch? Kan Hij gevallen engelen sturen? Ja, dat is zeker een mogelijkheid. Het wordt op verschillende plaatsen in de Bijbel duidelijk dat **God** de **boze machten** soms ook **stuurt** of gebruikt. Zo gaf God aan satan speelruimte om Job aan te vallen. Ook stuurde God een leugengeest naar de profeten van Achab toe om hen valse profetieën uit te laten spreken in 1 Koningen 22:19-23. Verder zond God een boze geest naar koning Saul toe, die hem kwelde. Ook gaf Yeshua Judas bevel om zijn voornemens uit te voeren, toen de satan in hem gevaren was. God kan dus gevallen seraf engelen hebben ingezet om het volk te straffen.

Belangrijker dan dat is de **koperen slang** die op een stok gezet moest worden. Iedereen die naar deze slang keek, werd gered. **Yeshua** noemt dit een beeld van Hemzelf in Johannes 3:14. Hij moest aan het **kruis** verhoogd worden, net zoals de slang op de stok. Maar hoe kon Yeshua zich identificeren met deze slang? Ik geloof dat er maar één manier is waarop dat kan gebeuren en die lezen we in Kolossenzen 2:14b-15: ... *door het aan het kruis te nagelen. Hij heeft de overheden en de machten ontwapend, die openlijk te schande gemaakt en daardoor over hen getriomfeerd.*

Yeshua hing **naakt** aan het kruis. Dit was een grote schande en vloek. Maar hiermee maakte Hij juist alle boze machten te schande en bracht over hen de **vloek**. Toen Yeshua aan het kruis hing, werden met Hem alle boze machten aan het kruis gespijkerd. Ze werden naakt en open ten toon gespreid voor allen. Hier geen verleidelijke vrucht meer. Zij hingen aan **het dode hout**. Dit is het teken van het oordeel dat Yeshua zal komen brengen. Aan het kruis liet Hij zien welk lot satan en zijn engelen te wachten staat. De verhoogde slang is het teken van **overwinning over de boze machten**. Het kruis is daar de vervulling van. De machten werden uitgekled, te schande gemaakt en verslagen.

Wij zijn geroepen om **niet naar de bijtende slangen te blijven kijken**, maar naar de overwinning van Yeshua te blijven kijken. Hij heeft de boze machten verslagen. Laten we onze ogen daarop richten in geloof! Dan zullen we de slangen vertrappen (Lukas 10:19).

Yeshua kwam alle gevolgen van de zondeval omkeren. Hij liet de schaamte, die op Adam en Eva was gevallen, op satans eigen hoofd terugkomen. Ook volgt er een geestelijke geboorte uit zijn zijde. Want zoals de bruid Eva uit de zijde van Adam geschapen werd, zo werd de **Bruid van Yeshua** ook **uit zijn zijde geboren**. Een Romeinse soldaat stak Yeshua in zijn zij en er vloeide water en bloed uit. Dit duidt op de geboorte van de gelovigen. Een geboorte gaat immers door water en bloed heen. Wij worden als Bruid uit de zijde van Yeshua geboren. Door de speerstoot in zijn zij, kunnen wij wedergeboren worden en de Bruid van Yeshua worden.

Het bijzondere van deze geboorte is dat deze plaatsvond, toen Yeshua de 'dodenslaap sliiep'. Net als bij Adam werd zijn Bruid uit zijn zijde genomen, terwijl Hij diep in slaap was. Zijn werk was al volbracht en Hij had de laatste adem al uitgeblazen, toen de speer zijn zijde doorboorde. Ook de Bruid van Yeshua werd aan Hem gegeven **als in de slaap**. Toen Hij op de derde dag (!) ontwaakte uit de dood, was daar zijn Bruid, waarvan Hij kon uitroepen: **Dit keer is dit geest van mijn geest!** Immers, er staat geschreven in 1 Korinthe 15:45: *De eerste mens Adam is geworden tot een levende ziel, de laatste Adam tot een levendmakende Geest.*

Yeshua is het zaad van Eva dat de kop van de slang vermorzelt. Yeshua is Degene die het oordeel voltrokken heeft en zal voltrekken. Het oordeel is aan Hem. In de Hof was Hij er al bij. Hij was degene die de vloek over satan uitsprak. Er staat namelijk in Genesis 3:8: *En zij hoorden de **Stem van Jehovah God wandelen** in de tuin, naar de Geest van de dag.* In dit vers komen de drie Personen van God naar voren; want hoe kan de Stem van God wandelen? Dit kan alleen als deze Stem ook een Persoon is. Wel, dat klopt ook, want het **vleesgeworden Woord is Yeshua**. Hij is de Stem van God in mensengedaante. Deze Stem wandelde in de Hof en riep Adam en Eva tevoorschijn. Yeshua Zelf was daar en Hij sprak de vervloeking over satan uit. En Hij zal ook terugkomen om het definitieve **oordeel over satan** te vellen, volgens Openbaring. Yeshua heeft de overwinning behaald. Hij vernietigt het kwaad en zal een zuivere en reine en eeuwige relatie hebben met zijn Bruid uit Israël en de volken!

Wat hebben we nu geleerd?

1. De zonde van Adam en Eva had met seksualiteit te maken
2. God had seksualiteit en voorplanting goed gemaakt en bedacht
3. Satan bracht seksuele perversie de wereld binnen
4. De onschuld van de mens was weg en hun naaktheid leidde tot schaamte
5. De vloek trof de voorplanting en vruchtbaarheid
6. De mens en de slang verruilden hun hemelse gestalte voor het aardse stof
7. Satan had oorspronkelijk de gestalte van een cherub en seraf (vurige slang)
8. De mensen hadden oorspronkelijk een lichtgestalte zoals de engelen
9. Yeshua maakte de machten te schande door hen naakt aan het kruis te nagelen
10. Uit Yeshua's zijde werd zijn Bruid (uit Israël en de volken) geboren
11. Gods geboortes ontvangen we in de slaap